

สรุปการอบรมเชิงปฏิบัติการ
การสร้างองค์กรน่าอยู่ นำทำงาน “GREEN & CLEAN Building”
วันที่ 13-14 มิถุนายน 2562 ณ โรงแรมโกลเด้น วิดี ระยอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการขยะ และการคัดแยกขยะ
2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในองค์กร
3. เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
4. เพื่อพัฒนากรมอนามัย ให้เกิดกระบวนการที่นำไปสู่การเป็น GREEN&CLEAN Organization

GREEN & CLEAN Building

การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในกรมอนามัย ให้น่าอยู่ นำทำงาน ส่งเสริมเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการจัดการขยะ โดยดำเนินการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม มีการลดปริมาณขยะที่ต้นทาง การใช้ประโยชน์จากของเสีย การพัฒนาห้องน้ำ การลดใช้พลังงาน จัดการสิ่งแวดล้อมที่ช่วยลดโลกร้อน อาหารปลอดภัย รวมถึงการลดใช้สารเคมีในกิจกรรมต่างๆ

การสร้างการมีส่วนร่วมในการลดและคัดแยกขยะในสถานที่ทำงาน (ดร.เก ประเสริฐสุข นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ)
หากเราหนึ่งเฉยไม่ทำอะไรเลย >>>

1. ขยะล้นประเทศ ล้นบ้านเมือง เป็นเมืองไม่น่าอยู่ สกปรกตามมาด้วยโรคร้ายต่างๆ
2. ขยะถูกนำมากำจัดโดยการเผา ทำให้เกิดสภาวะโลกร้อน
3. UN ประกาศอีก 12 ปี สภาพอากาศโลกจะแปรปรวน

การ **ลด** และ **คัดแยก** ขยะมูลฝอย>>>

ได้บุญ : การนำขยะ
ไปบริจาคให้ผู้ที่
ต้องการนำไปใช้
ประโยชน์

ได้สิ่งแวดล้อมดี : ปริมาณ
ขยะลดน้อยลง เป็นเมือง
น่าอยู่

ได้เงิน : นำขยะไปขาย
เพื่อมีรายได้

แนวทางการลดปริมาณขยะมูลฝอย

ลดการใช้ (Reduce)

เป็นการลดใช้ทรัพยากรให้เหลือเท่าที่จำเป็นหรือนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดหรือพยายามลดของที่จะทิ้งให้น้อยลง

- ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก
- ใช้กล่องข้าวหรือปิ่นโต
- ใช้แก้วน้ำส่วนตัว
- ลดการขนขยะเข้าบ้าน ไม่ว่าจะเป็นถุงพลาสติก กระดาษ โฟม หรือหนังสือพิมพ์ เป็นต้น
- พยายามลดการใช้กระดาษเพื่อลดการตัดต้นไม้และลดพลังงานในการผลิต



ใช้ซ้ำ (Reuse)

เป็นการนำกลับมาใช้ใหม่ หรือใช้อีกครั้งหรือหลายๆครั้ง

- นำสิ่งของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ เช่น ถุงพลาสติกที่ไม่เปราะเปื้อนก็ให้เก็บไว้ใช้ใส่ของอีกครั้งหนึ่งหรือนำมาเป็นถุงขยะ
- นำสิ่งของมาดัดแปลงใช้ประโยชน์อีกครั้ง เช่น นำยางรถยนต์มาทำเก้าอี้ นำขวดมาประดิษฐ์ที่ใส่ของ นำเศษผ้ามาทำแปด นำซองขนมมาประดิษฐ์ดอกไม้ เป็นต้น
- การใช้กระดาษทั้งสองหน้า



การรีไซเคิล (Recycle)

เป็นการนำวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น กระดาษ แก้ว พลาสติก เหล็ก อะลูมิเนียม มาแปรรูปโดยกรรมวิธีต่างๆ นอกจากจะเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยแล้ว ยังลดการใช้พลังงาน ลดมลพิษกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเราสามารถทำได้โดย

1. คัดแยกขยะรีไซเคิลแต่ละประเภทได้แก่ แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ/อโลหะ
2. นำไปขาย/บริจาค/นำเข้าธนาคารขยะ/กิจกรรมขยะแลกไข่
3. ขยะเหล่านี้ก็จะเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล



ประเภทของขยะ

ขยะอินทรีย์

เป็นขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่ไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืชผักผลไม้หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ เป็นต้น **โดยขยะอินทรีย์จะทิ้งในถังขยะสีเขียว**

ขยะรีไซเคิล

เป็นขยะที่สามารถนำไปแปรรูปเพื่อใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น ขวดพลาสติก ขวดแก้ว กระดาษ กระจก เครื่องดื่ม อะลูมิเนียม เศษพลาสติก เศษโลหะ กล่องเครื่องดื่มแบบยูเอชที เป็นต้น **โดยขยะรีไซเคิลจะทิ้งในถังขยะสีเหลือง**

ขยะอันตราย

เป็นขยะที่มีความเป็นอันตรายหรือมีส่วนประกอบเป็นสารที่มีอันตราย เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ กระจก สเปรย์บรรจุสารเคมี ตลับหมึก หลอดไฟ น้ำยาล้างห้องน้ำ เป็นต้น ขยะประเภทนี้ต้องมีการแยกทิ้งจากขยะประเภทอื่นๆ อย่างชัดเจน เนื่องจากต้องนำไปกำจัดหรือบำบัดด้วยวิธีเฉพาะเพื่อป้องกันความเป็นพิษปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม **โดยขยะอันตรายจะทิ้งในถังขยะสีส้มหรือสีแดง**

ขยะทั่วไป

เป็นขยะอื่นนอกเหนือจากขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ถุงขนมขบเคี้ยว ซองบะหมี่สำเร็จรูป กระดาษห่ออาหาร ถุงพลาสติก กล่องโฟม หลอดกาแฟ ซองกาแฟ ซองครีมเทียม และซองน้ำตาล เป็นต้น ซึ่งเป็นขยะที่ต้องนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง อาทิ การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล การเผาในเตา **โดยขยะทั่วไปจะทิ้งในถังขยะสีน้ำเงิน**



จดจำตรงกัน | จริงจิงนโยบาย

3จ

จัดเตรียมภาชนะรองรับขยะ
ให้เหมาะสมสอดคล้องกับขยะและ
พฤติกรรมภารกิจขยะ ณ บริเวณนั้น



กระดาษ พลาสติก แก้ว เน่าเหม็น



หลัก 3จ

1. จดจำตรงกัน : จำความหมาย แยกประเภทของขยะให้ตรงกัน
2. จริงจิงนโยบาย : มีนโยบายเพื่อพัฒนาขับเคลื่อนเรื่องการจัดการขยะ
3. จัดเตรียมภาชนะรองรับขยะ : จัดเตรียมถังขยะเพื่อรองรับและอำนวยความสะดวก

***หยุดดูถูกคนไทย!!!!**

เราจะช่วยกันลดขยะและคัดแยกขยะ!!!



ศึกษาดูงาน ณ ชุมชนหมู่บ้านเอื้ออาทรระยอง (วังหว่า)

ชุมชนบ้านเอื้ออาทรระยอง (วังหว่า) ตั้งอยู่ที่ตำบลวังหว่า อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ชุมชนที่ให้ความสำคัญกับการบริหารสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมชุมชนให้เกิดความสามัคคี มีความรักและใส่ใจในประโยชน์ส่วนรวม สร้างการมีส่วนร่วมภายในชุมชน อีกทั้งยังเป็นชุมชนเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ภายใต้วิสัยทัศน์ชุมชนคือ “พัฒนา พอเพียง ยั่งยืน” ซึ่งคณะกรรมการชุมชน ผู้อยู่อาศัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคีเครือข่าย ร่วมกันพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องและร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อความยั่งยืนของชุมชน

1. **การจัดการขยะ** โดยการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง เป็นการส่งเสริมกิจกรรม 3 R (Reduce Reuse Recycle) เพื่อง่ายต่อการคัดแยก โดยจะทำจุดทิ้งขยะอันตรายไว้ เพื่อเตรียมนำไปสู่หลุมฝังกลบ และนำส่งเทศบาลเมืองแกลงเพื่อทำลายอย่างถูกวิธี เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะอย่างถาวร

2. **ธนาคารขยะในชุมชน** รับซื้อขยะจากชุมชนและชาวบ้านใกล้เคียง เพื่อลดขยะ และนำขยะไปขายต่อเพื่อนำเงินมาพัฒนาชุมชน

3. **โรงหมักน้ำชีวภาพ** เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการคัดแยกขยะ เนื่องจากหลังจากแยกขยะแล้ว จะนำผักผลไม้มาทำน้ำหมักชีวภาพ นำมาปรับสภาพน้ำเสียในชุมชน

4. **การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ** เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการคัดแยกขยะเช่นกัน ซึ่งเป็นบ่อหมักปุ๋ยชีวภาพที่ใช้เศษวัชพืชประเภทใบไม้ ต้นหญ้า เศษกิ่งไม้ ฯลฯ นำมาใส่บ่อหมักกับมูลวัว โดยใช้การหมักแบบไม่บดย่อย นำมาให้คนในชุมชนใส่ต้นไม้แทนปุ๋ยเคมี ตลอดจนได้นำมาใช้ในแปลงผักปลอดสารพิษของชุมชนร่วมด้วย

5. **แปลงผักปลอดสารพิษ** โดยสมาชิกในหมู่บ้านร่วมปลูกผักบริเวณรอบอาคารอเนกประสงค์ โดยใช้ปุ๋ยหมักของหมู่บ้านร่วมด้วย และมีการนำไปจำหน่าย ส่วนรายได้ที่ได้รับนำมาพัฒนาชุมชน และบริเวณรั้วบ้านจะปลูกพืชผักสวนครัวเพื่อใช้ในครัวเรือน

6. **โรงเรือนเลี้ยงไส้เดือน** ซึ่งในชุมชนมีโรงเรือนสำหรับเลี้ยงไส้เดือน และนำเศษผัก มูลวัว มาเป็นอาหารสำหรับไส้เดือน เมื่อได้ปุ๋ยมูลไส้เดือน ชุมชนจะนำไปจำหน่ายและนำรายได้มาพัฒนาชุมชน

7. **โรงเลี้ยงสัตว์ (ไก่ เป็ด หมูป่า)** เป็นโรงเรือนที่สะอาด ไม่ส่งกลิ่นเหม็น เนื่องจากมีการฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพเพื่อฆ่าเชื้อเป็นประจำ (น้ำหมักชีวภาพจากชุมชน) และนำผลผลิตที่ได้จากสัตว์ไปขายนำรายได้มาพัฒนาชุมชน

การทำบ่อกำจัดขยะอินทรีย์

1. ขุดหลุมลึก 1 เมตร บริเวณที่มีแสงแดดส่องถึง
2. เตรียมถังขนาด 40 ลิตร พร้อมมีฝาปิดมิดชิดเจาะรูที่ก้นถัง แล้วนำไปวางบนหลุม
3. นำเศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ มาเทใส่ถัง แล้วปิดฝาให้มิดชิด
4. จุลินทรีย์/ไส้เดือน ในดินจะย่อยสลายเศษอาหารให้กลายเป็นปุ๋ย
5. เมื่อทิ้งเศษอาหารเต็ม ให้กลบด้วยดิน แล้วย้ายถึงไปทำตามขั้นตอนเดิมที่จุดอื่นต่อไป

